

Osaka Rule ongeldig en niet toepasbaar: rechtsongelijkheid blijft voorlopig bestaan | 11-10-2011

door: Michiel van Dijk

Op 6 oktober 2011 deed het Court of Arbitration for Sport (CAS) uitspraak in de arbitragezaak tussen het United States Olympic Committee (USOC) enerzijds en het IOC anderzijds. De inzet was de geldigheid van Rule 45 van het Olympic Charter (ook wel genaamd: Osaka Rule) en de schorsing van de Amerikaanse Olympisch en wereldkampioen 400 meter, LaShawn Merritt, die door de Osaka Rule zijn Olympische titel in Londen niet zou kunnen verdedigen.

Eerder verscheen op Sport Knowhow XL **van mijn hand** een voorbeschuiving op deze uitspraak. De uitspraak van het CAS betekent dat tal van 'dopingzondaars' toch welkom zijn op de eerstvolgende Olympische Spelen. Daarmee wordt een forse streep gehaald door de ambities van het IOC om dopingzondaars van de Olympische Spelen te weren.

Achtergronden

LaShawn Merritt zou een penisverlengend middel hebben gebruikt. Naar verluidt zou hij dit hebben aangeschaft in een gewone Amerikaanse supermarkt. Dit middel bevatte DHEA (een steroïde hormoon dat wordt omgezet in testosteron), dat vermeld staat op de lijst van verboden middelen. Oorspronkelijk werd een periode van twee jaar uitsluiting opgelegd, maar vanwege zijn oprechte proceshouding werd in appèl de uitsluiting tot 21 maanden gereduceerd. Op basis van deze uitsluiting was evenwel de Osaka Rule van toepassing en kon de olympisch- en wereldkampioen zijn verdere olympische ambities vergeten en zijn titel in Londen zagezegd niet verdedigen.

Osaka Rule

De Osaka Rule luidt: 'any person who has been sanctioned with a suspension of more than six months by any anti-doping organisation for any violation of any anti-doping regulations may not participate, in any capacity, in the next edition of the Games of the Olympiad and of the Winter Olympic Games following the date of expiry of such suspension'.

Kort gezegd komt het er dus op neer dat sporters die naar aanleiding van een dopingovertreding langer dan zes maanden zijn uitgesloten van deelname aan sportwedstrijden, niet mogen meedoen aan de eerste Olympische (zomer of winter) Spelen.

Procedure

Het USOC en het IOC zijn na overleg de arbitrageprocedure bij het CAS gestart. De procedure bestond uit een schriftelijke ronde en een zogeheten *hearing*. Voor- en tegenstanders konden stelling nemen en hun grieven schriftelijk indienen. NOC*NSF was één van de tegenstanders van de Osaka Rule.

Er zijn feitelijk drie hoofdbezwaren geuit tegen de Osaka Rule:

- (i) het feit dat de regel de facto als een additionele sanctie moet worden beschouwd en daarmee in strijd is met de World Anti-Doping Code (WAD-code);
- (ii) het feit dat sprake is van overtreding van het zogeheten *ne bis in idem* principe;
- (iii) het feit dat de regel niet formeel op een juiste wijze was gecodificeerd maar 'gewoon' was uitgevaardigd door het IOC (althans: de Executive Board). Het IOC stelde op haar beurt dat niet zozeer sprake was van een sanctie, maar van een soort toelatingsregel onder het mom van: '*het IOC maakt zelf wel uit wie zij toelaat op haar Olympische feestje*'.

CAS

Het CAS maakt korte metten met het standpunt van het IOC. De Osaka Rule moet nadrukkelijk als een sanctie worden beschouwd en niet als een toelatingsregel, aldus het CAS. Vastgesteld wordt dat deze sanctie verder gaat dan het gesloten stelsel zoals vervat in de WAD-code. Omdat de WAD-code letterlijk is opgenomen in het Olympic Charter - het statuut van het IOC - is de Osaka Rule dus feitelijk in strijd met de eigen IOC-regels. Dat maakt de regel niet geldig en niet toepasbaar, aldus het CAS. Het CAS voegt daar nog aan toe dat indien het IOC dopingzondaars wil uitsluiten van deelname aan de Olympische Spelen - zoals de Osaka Rule beoogde - dit via een aanpassing van de WAD-code dient te geschieden. Zo wordt tevens recht gedaan aan het *ne bis in idem* principe, dat het CAS volgens vaste (CAS) rechtspraak respecteert.

Juridische analyse

Dat het CAS met haar uitspraak het *ne bis in idem* principe respecteert, staat buiten kijf. Het is daarom opmerkelijk dat zowel de Italiaanse wielerbond als het Britse Olympic Association (BOA) zich niet conformeren aan de uitspraak van het CAS en daarmee niet aan dit principe. Zowel de Italiaanse wielerbond als de BOA hebben namelijk een 'eigen' regel die luidt dat dopingzondaars niet voor selectie in aanmerking komen. Zowel de Britten als de Italianen hebben inmiddels via persberichten gecommuniceerd het huidige selectie- en toelatingsbeleid in stand te houden. Gelet op de schending van het *ne bis in idem* principe en de rechtsongelijkheid van sporters die hiermee ontstaat, is het de vraag of deze wijze van selecteren tegen de achtergrond van de uitspraak van het CAS nog langer stand zal houden.

Commentaar

In juridisch opzicht valt heel weinig tegen de uitspraak in te brengen. Vanuit de sportwereld is de uitspraak ook positief ontvangen. Sporters als Yuri van Gelder en LaShawn Merritt - in het verleden betrappt op doping - kunnen door deze uitspraak dus weer deelnemen aan de Olympische Spelen. Het CAS beslecht hiermee voorlopig een zeer principiële discussie. Vanuit de hoek van de dopingbestrijders wordt veel gepleit om dopingzondaars definitief uit de sport te bannen. Of het in de toekomst nog zover zal komen, is nu maar de vraag.

Michiel van Dijk is gespecialiseerd in sport- en arbeidsrecht. Hij maakt deel uit van de gespecialiseerde sportsectie van CMS Derks Star Busmann NV. Van Dijk is voorzitter van de auditcommissie doping NOC*NSF en is daarnaast als bestuurder en sporter actief in de sportwereld. Van Dijk is voormalig rugbyinternational en loopt sinds enkele jaren meerdere marathons per jaar. In 2009 nam hij deel aan het NK Marathon en werd in zijn leeftijdscategorie 14e.

[Er zijn 0 reactie\(s\)](#)

[<< terug](#)

Stuur dit artikel door via Twitter!

[Print dit artikel](#) Bron: Sport Knowhow XL (www.skxl.nl)